

PANEVĖŽIO KURČIŲJŲ IR NEPRIGIRDINČIŲJŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS 2014-2015 M.M. PRADINIO IR PAGRINDINIO UGDYMO PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokyklos 2014-2015 mokslo metų pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planai parengti vadovaujantis 2013-2014 ir 2014-2015 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendroju ugdymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-460 bei 2013-2014 ir 2014-2015 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-459.
2. Mokyklos 2014-2015 mokslo metų pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planai reglamentuoja pradinio, pagrindinio ugdymo programų, specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams pritaikytų programų, neformaliojo ugdymo įgyvendinimą 2014-2015 mokslo metais.
3. Mokyklos ugdymo planą rengia mokyklos direktoriaus 2014 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. V-54 „Dėl darbo grupės sudarymo 2014-2015 mokslo metų ugdymo plano projektui rengti“ sudaryta darbo grupė. Į Mokyklos ugdymo plano rengimą bendradarbiavimo pagrindais įtraukiami mokytojai, mokyklos administracija, vaiko gerovės komisijos atstovai, tėvai (globėjai, rūpintojai).
4. Ugdymo plano projektas pristatytas Mokytojų tarybos posėdyje (2014-05-29 protokolas Nr.04). Su ugdymo plano projektu supažindinta mokyklos bendruomenė.
5. Sudarant mokyklos ugdymo planą atsižvelgta į mokyklos finansinius išteklius, mokinių skaičių, klases ir dalyko programai skirtą pamokų skaičių, mokinių poreikius bei mokyklos galimybes.
6. Mokykla rengia vienerių metų Mokyklos ugdymo planą.
7. **Tikslas** - organizuoti mokinių poreikius atitinkantį ugdymą, užtikrinantį ugdymo kokybės ir švietimo pagalbos teikimo tobulinimą.
8. **Uždaviniai:**
  1. Organizuoti profesionalią pedagoginę veiklą, tenkinančią skirtingus mokinių poreikius.
  2. Stiprinti mokyklos bendradarbiavimo struktūrą su aplinka (tėvais, (globėjais, rūpintojais)), švietimo pagalbos specialistais bei socialiniais partneriais įvedant elektroninį dienyną.
  3. Analizuoti ir tobulinti pedagoginę veiklą apklausomis bei kitais būdais.
  4. Siekti kultūrinio sąmoningumo, darnaus vystymosi, mokant sveikos gyvensenos ir ugdant bei ugdantis tinkamus gyvenimo įgūdžius.
  5. Kelti mokinių motyvaciją mokymuisi, kultūringam elgesiui.

II. PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS IR ĮGYVENDINIMAS

9. 2014-2015 mokslo metai prasideda rugsėjo 1 d., baigiasi 2015 m. rugpjūčio 31 d. Vienerių mokslo metų ugdymo proceso trukmė – 32 savaitės.
10. Mokykloje mokomasi penkias dienas per savaitę.
11. Ugdymo procesas organizuojamas pusmečiais.

Klasė	I pusmetis	II pusmetis
Parengiamoji , 1 – 4	2014-09-01 – 2015-01-30	2015-02-02 – 2015-05-29

12. 2014–2015 mokslo metais ugdomasis procesas prasideda **2014 m. rugsėjo 1 d.**, baigiamas 2015 m. **gegužės 29 d.**;

13. Atostogų trukmė mokymosi dienomis 2014–2015 mokslo metais:

Atostogos	Prasideda	Baigiasi	Į mokyklą
Rudens 5 k.d.	2014-10-27	2014-10-31	2014-11-03
Žiemos (Kalėdų) 5 k.d.	2014-12-22	2015-01-02	2015-01-05
Pavasario (Velykų) 5 k.d.	2015-03-30	2015-04-03	2015-04-07
Papildomos atostogos (P,1-4 klasių mokiniams) 5 k.d.	2015-01-05	2015-01-09	2015-01-12
Papildomos atostogos (P,1-4 klasių mokiniams) 5 k.d.	2015-02-09	2015-02-13	2015-02-17
Vasaros atostogos	2015-06-01	2015-08-31	2015-09-01

14. Ugdymo proceso 10 dienų per mokslo metus skiriama kultūrinei (taip pat etninei), meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei, prevencinei veiklai. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymosi dienų skaičių.

15. Paskelbus ekstremalią situaciją, keliančią pavojų mokinių gyvybei ar sveikatai, nustačius ypatingą epideminę situaciją dėl staigaus ir neįprastai didelio užkrečiamųjų ligų išplitimo viename ar keliuose administraciniuose teritoriniuose vienetuose, taip pat oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei, į mokyklą mokiniai gali nevykti. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių. Mokyklos direktorius, suderinęs su mokyklos taryba, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo.

16. **Pradinio ugdymo programos ir atskirų dalykų ugdymo organizavimas**

Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę pradinio ugdymo programai įgyvendinti skiriami vadovaujantis BUP 74, 75, 82, 83 punktais, mokiniui privalomų pamokų skaičius per savaitę skiriamas vadovaujantis 20, 21.3 punktu:

	P-1 jungtinė kl.			2 kl.	3-4 jungtinė kl.		
	P kl.	1 kl.	P-1 kl.		3 kl.	4 kl.	3-4 kl.
Dorinis ugdymas (tikyba)			1	1			1
Lietuvių kalba (valstybinė)		1	5	8	2	1	6
Lietuvių gestų kalba (gimtoji)			2	2			2
Komunikacinė veikla	1						
Matematika		1	3	4	1	1	4
Pasaulio pažinimas			2	2			2
Pažintinė veikla	1						
Dailė (meninė veikla)			1	1			1
Dalykinė praktinė veikla			3	3			3
Muzikinė ritmika			2	2			2
Kūno kultūra			2	2			3
Iš viso:	2	2	21	25	3	2	24
	25				29		

17. Ugdymo procesas gali būti organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų.

18. Ugdymo procesą organizuojant pamoka ugdymo(si) laikas: P,1 - oje klasėje – 35 min., 2–4 - ose klasėse – 45 min. Numatomos 10 minučių pertraukos, skirtos mokinių poilsiui. 40 min. pietų pertrauka mokiniams.

19. Pamokų ir pertraukų laikas 2014-2015 m.m.:
Pirmadienis – penktadienis:

- 1 pamoka – 08.30-09.15
- 2 pamoka – 09.25-10.10
- 3 pamoka – 10.20-11.05
- 4 pamoka – 11.15-12.00
- Pietų pertrauka – 12.00-12.40
- 5 pamoka – 12.40-13.25
- 6 pamoka – 13.35-14.20
- 7 pamoka – 14.30-15.15
- 8 pamoka – 15.25-16.10

III. PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS IR ATSKIRŲ DALYKŲ UGDYMO ORGANIZAVIMAS

- 20. Pagrindinės ugdymo turinio planavimo formos – mokytojų parengti ilgalaikiai planai, individualizuotos ir pritaikytos programos specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams, neformaliojo ugdymo programos.
- 21. Ilgalaikius dalykų planus sudaro visų dalykų mokytojai, aptariama metodinėse grupėse.
- 22. Mokomųjų dalykų ilgalaikius planus ir individualias tarties, kalbos ir klausos lavinimo programas, bendrabučio auklėtojų programas, neformaliojo ugdymo programas, klasės vadovo planus mokytojai suderina su direktoriaus pavaduotoju ugdymui bei metodinės tarybos pirmininku iki rugsėjo 15 d.
- 23. Pritaikytas ir individualizuotas programos specialiųjų poreikių vaikams iki rugsėjo 20 d. suderina su direktoriaus pavaduotoju ugdymui ir Vaiko gerovės komisijos pirmininku.
- 24. Pradinio ugdymo programa įgyvendinama pagal Bendrąją pradinio ugdymo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 (Žin., 2008 Nr. 99-3848).
- 25. Mokytojas dalyko turinį planuoja pagal Ugdymo plane nurodytą dalyko programai skirtą valandų (pamokų) skaičių, atsižvelgdamas į konkrečios klasės mokinių pasiekimų lygį, mokymosi poreikius, mokymosi stilius ir polinkius, mokymo ir mokymosi sąlygas ir pritaikydamas ugdymo turinį taip, kad kiekvienas mokinys būtų ugdomas pagal savo poreikius ir išgales kaip asmenybė, kad įgytų žinių ir kompetencijų, būtinų tolesniam mokymuisi ir gyvenimui visuomenėje.
- 26. Dorinio ugdymo organizavimas:
  - 26.1. tėvai (globėjai, rūpintojai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tikyba;
- 27. Kūno kultūros ugdymo organizavimas:
  - 27.1. kūno kultūrai P-2-ai klasėms skiriamos dvi pamokos per savaitę, o 3-4 jungtinei klasei po tris pamokas per savaitę, sudaromos sąlygos bendrabutyje gyvenantiems mokiniams ne mažiau kaip vieną valandą per savaitę aktyvaus judėjimo pratybos, numatytos mokinių dienos režime.
  - 27.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas.
- 28. Į Bendrosios programos ugdymo dalykų turinį integruojama:
  - 28.1. Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo, Mokinių mokėjimo mokytis, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Sveikatos ir gyvenimo įgūdžių integruojamųjų programų (2008) pradmenys; mokyklos pasirinkta prevencinė programa „Sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymas“.
- 29. Kalbinis ugdymas: siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos (valstybinės) vartojimo žodžiu ir raštu pasiekimus, skaitymo, **skaitymo iš lūpų**, kalbos vartojimo kompetencijos turi būti turi būti ugdomos įgyvendinant ir kitas (ne lietuvių kalbos) Bendrosios programos ugdymo dalykų programas.

IV. MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

30. Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Švietimo ir mokslo ministro patvirtinta Bendrojo ugdymo programose dalyvaujančių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarka ir Bendrąja programa.
31. Planuodamas Parengiamosios klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą, mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis – išvadamis apie vaiko pasiekimus (jei mokyns lankė priešmokyklinę grupę).
32. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas:
  - 32.1. formuojamasis vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o esant reikalui ir raštu, t. y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ar nesėkmes;
  - 32.2. diagnostinis vertinimas pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus paprastai atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes;
  - 32.3. atsižvelgiant į tai, kas norima įvertinti (vertinimo tikslą), taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo metodai: praktinės, kūrybinės užduotys, projektiniai darbai, testai. Per dieną neturėtų būti atliekamas daugiau nei vienas diagnostinis darbas.
33. Informacija apie mokymosi rezultatus (testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams, rūpintojams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai, ir pan.).
34. Pradinių klasių mokytojų vertinimo informacijos kaupimo būdas -pasiekimų knygelė, suderinta mokyklos metodinėje taryboje ir patvirtinta mokyklos direktoriaus.
35. Sudaryta pasiekimų knygelė mokiniams turintiems labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių mokyklos metodinėje taryboje ir patvirtinta direktoriaus įsakymu.
36. Apibendrinamasis vertinimas atliekamas ugdymo laikotarpio ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Pusmečio mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per pusmetį padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius ir įrašomi Pradinio ugdymo dienyne ar pradinio ugdymo dienyne (jungtinėms klasėms) (toliau – Dienynas). Mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“.
37. Dorinio ugdymo, kūno kultūros pasiekimai įrašomi atitinkamose dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p p“ arba „n p“.
38. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą ir nesiekiančių įgyti pradinio ugdymo išsilavinimo bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyno skiltyje, įrašant „ p p“ arba „n p“.
39. Baigus pradinio ugdymo programą rengiamas pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas jei mokyns keičia mokymo įstaigą, jis perduodamas mokyklai, kurioje mokyns mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą, pradinių klasių mokytojas, mokytojų tarybos posėdyje, pristato 4-os klasės pasiekimus.

V. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS

40. Neformaliajam vaikų švietimo organizavimui skiriamos 3 val.: 1 val. muzikinei ritmikai; 2 val. dailei ir technologijoms.
41. Neformaliojo švietimo pedagogai, pildo darbo su grupe dieną.

VI. UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGTTINĖSE KLASĖSE

42. Jungiamos dvi klasės: Parengiamoji ir pirma, trečia ir ketvirta klasės.
43. Jungtinėms klasėms skiriamos: 25 pamokos – P-1 klasei ir 29 pamokos – 3-4 klasei.

VII. MOKINIŲ MOKYMO NAMIE ORGANIZAVIMAS

44. Vaikai, kuriems tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriems reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, tėvų (globėjų) prašymu namie mokomi pagal Vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1836 (Žin., 2007, Nr. 100-4088).
45. Mokinių, dėl ligos ar patologinės būklės negalinčių mokytis mokykloje, mokymas namie nustatomas ir organizuojamas pagal Mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 (Žin., 2012, Nr. 114-5788):
  - 45.1. mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais) ir atsižvelgusi į mokinio ligos pobūdį bei gydytojo rekomendacijas, rengia individualų mokinio ugdymo namie planą (pritaiko Bendrąją programą, numato ugdomųjų veiklų tvarkaraštį).
  - 45.2. mokinys gydytojo leidimu dalį ugdymo valandų/pamokų lanko mokykloje.
  - 45.3. namie mokomam mokiniui savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu 1–3 klasėse skiriama 9 savaitinės ugdymo valandos, 4 klasėje – 11 ugdymo valandų.

VIII. SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ MOKINIŲ UGDYMO ORGANIZAVIMAS

46. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams ugdyti dalykų Bendrąją programą pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinių ugdymosi poreikius, pedagoginių psichologinių tarnybų išvadas, mokyklos vaiko gerovės komisijos, mokykloje dirbančių švietimo pagalbos specialistų rekomendacijas.
47. Užsienio kalbos (anglų k.) mokoma nuo 5 klasės.
48. Pradinių klasių mokiniai mokomi specialių dalykų - muzikos ritmikos, dalykinės praktinės veiklos, lietuvių gestų kalbos.

IX. SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMAS

49. Mokinio, kuriam rekomenduota mokytis pagal Bendrąją programą arba specialiųjų poreikių mokiniui pritaikytą Bendrąją programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 37 -39 punktų nuostatomis.
50. Mokinio, kuris mokosi pagal individualią, specialiųjų poreikių mokiniui pritaikytą Bendrąją programą, mokymosi pasiekimai vertinami pagal šiose programose numatytus pasiekimus.

**X. PSICHOLOGINĖS PAGALBOS,
SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS,
SOCIALINĖS PEDAGOGINĖS PAGALBOS
IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS TEIKIMAS**

51. Mokykloje mokiniui, turinčiam labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, specialiąją pagalbą teikia mokytojo padėjėjas.
52. Kurčią ar neprisigirdintį vaiką namie ugantis surdopedagogas, atsižvelgdamas į individualius vaiko gebėjimus ir klausos sutrikimo laipsnį, kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) individualiai pritaiko mokiniui programą, lavina vaiko gebėjimus, konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus).
53. Švietimo pagalba skiriama vadovaujantis pedagoginių psichologinių tarnybų išvadomis.
54. Surdopedagogo individualioms pratyboms vesti vedamos tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo pratybos ir joms skiriamų pamokų skaičius per savaitę:
54.1. P, 1-4 klasių mokiniams - 2 pamokos (kochlearinių implantų naudotojams 3 pamokos), vadovaujantis BUP 75.1.6. punktu;
54.2. 5 klasių mokiniams - 2 pamokos (kochlearinių implantų naudotojams 3 pamokos), vadovaujantis BUP 233.5 punktu;
54.3. 6-10 klasių mokiniams - 1 pamoka (kochlearinių implantų naudotojams 2 pamokos), vadovaujantis BUP 233.5 punktu.
55. Dienyno pildymas. Surdopedagogai pildo Logopedo, specialiojo pedagogo, tiflopedagogo, surdopedagogo dienyną
56. Socialinės pedagoginės pagalbos intensyvumą nustato Vaiko gerovės komisija bei vadovaujamosi pedagoginės psichologinės tarnybos išvadomis.
57. Švietimo pagalbos teikimas.
57.1. Specialiąją pedagoginę pagalbą teikia surdopedagogas individualioms pratyboms vesti ir specialusis pedagogas.
57.2. Specialiąją pagalbą teikia mokytojo padėjėjas ir gestų kalbos vertėjas.
57.3. Socialinę pedagoginę pagalbą teikia socialinis pedagogas.
57.4. Specialioji pedagoginė pagalba mokiniams teikiama per pamokas.
57.5. Tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo individualios pratybos vyksta:
57.5.1. parengiamosios klasės mokiniams per komunikacines ir pažintines veiklas;
57.5.2. pradinių klasių mokiniams – per lietuvių kalbos pamokas ir po pamokų (po 1 pratybas).

**XI. SPECIALIŪJŲ MOKYKLŲ PARENGIAMOSIOS KLASĖS,
SKIRTOS KURTIEMS IR NEPRIGIRDINTIEMS MOKINIAMS,
UGDYMO ORGANIZAVIMAS**

58. Bendrojoje programoje numatytiems pasiekimams pasiekti per ilgesnį laiką skiriami papildomi privalomo ugdymo metai parengiamajai klasei, kurios ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 20, 21.3 punktuose 1–2 klasių ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų ugdymo valandų skaičiumi per savaitę vieniems metams.
59. Ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 20., 21.3 punktais, 2014-2015 m. m. sudaroma jungtinė P – 1 klasė, skiriamos 25 valandos:
59.1. kurtiems ir neprisigirdintiems vaikams:

- 59.1.1. vietoj kalboms skiriamų ugdymo valandų organizuojamos komunikacinės veiklos pamokos (8 ugdymo valandų per savaitę), kurias sudaro šios veiklos sritys: lietuvių kalba, bendravimas ir viena savaitinė pamoka lietuvių gestų kalbai mokytis;
- 59.1.2. pažintinę veiklą (pamokas) apima socialinę, kultūrinę veiklą, gamtinės aplinkos pažinimą, elementarių matematinių vaizdinių su(si) formavimą (8 ugdymo valandos per savaitę);
- 59.1.3. meninę veiklą sudaro muzikinės ritmikos mokymasis ir dailės sričių pažinimas (3 ugdymo valandos per savaitę);
- 59.1.4. dalykinei praktinei veiklai skiriamos 3 ugdymo valandos per savaitę;
- 59.1.5. kūno kultūrai skiriamos P-1,2 klasėms po 2 pamokas, 3-4 klasei po 3 ugdymo valandas per savaitę.
- 59.1.6. tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo individualioms pratyboms skiriamos 2 ugdymo valandos (kochlearinių implantų naudotojams 3 ugdymo valandos) per savaitę kiekvienam mokiniui. Tarties, kalbos ir klausos lavinimo individualios pratybos vyksta per komunikacinės ir pažintines veiklas (specialiųjų pratybų ir minėtų veiklų turinys turi derėti).
60. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės kūno kultūros pratyboms organizuojamos kartu su pagrindine grupe, tačiau krūvis specialiajai medicininei fizinio pajėgumo grupei skiriamas pagal gydytojų rekomendacijas. Mokykla mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (pavyzdžiui, stalo žaidimus, šaškes, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, socialinę veiklą).

XII. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, NETURINČIŲ INTELEKTO SUTRIKIMŲ, KURČIŲJŲ IR NEPRIGIRDIČNIŲJŲ UGDYMAS

61. Sutrikusios klausos mokiniams (kurtiesiems ir neprigirdintiesiems) ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 20, 21.3 punktais. Mokykla, atsižvelgdama į klausos netekimo laiką, kalbos išsivystymo lygį, turimus tarties įgūdžius ir gebėjimą bendrauti sakytine kalba ar lietuvių gestų kalba, ugdymo plane skiria:
- 61.1. lietuvių gestų kalbai 2 ugdymo valandas, lietuvių (valstybinei) kalbai P-1 kl. – 6, 2 kl.-8 ; 3 kl. – 8, 4 kl. – 7 ugdymo valandas, dalykinei praktinei veiklai P-4 klasėms po tris valandas (vietoje dailės ir technologijų), dailei – 1 ugdymo valandą, muzikinei ritmikai – dvi ugdymo valandas (vietoje muzikos);
- 61.2. kurtieji ir neprigirdintieji mokomi totaliosios komunikacijos, žodiniu ar dvikalbiu metodu atsižvelgiant į individualius kiekvieno mokinio gebėjimus bei tėvų (globėjų) pageidavimus.
62. Kurčneregių mokinių ugdymas organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-1332.
63. Mokyklos švietimo pagalbos specialistų komanda, dalyvaujant tiflopedagogui sudaro individualizuotą programą kurčneregiui.

XIII. 2014–2015 METŲ PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS IR ĮGYVENDINAMAS

64. Mokslo metai prasideda rugsėjo 1 d., baigiasi 2015 m. 5 kl. – rugpjūčio 31 d. Vienu mokslo metų ugdymo proceso trukmė – 35 savaitės. Mokykloje mokomasi penkias dienas per savaitę.
65. Ugdymo procesas organizuojamas pusmečiais.
Klasė	I pusmetis	II pusmetis
5	2014-09-01 – 2015-01-30	2015-02-02 – 2015-05-29
6-10	2014-09-01 – 2015-01-30	2015-02-02 – 2015-06-05
66. 2014–2015 mokslo metais ugdomasis procesas prasideda 2014 m. rugsėjo 1 d., baigiamas 2015 m. **5 kl. – gegužės 29 d.; 6-10 kl. – birželio 5 d.;**

67. Ugdomojo proceso metu mokiniams skiriamos atostogos: rudens atostogoms – 5 mokymosi dienos, žiemos atostogoms – 10, pavasario – 5.

68. Atostogų trukmė mokymosi dienomis 2014–2015 mokslo metais:

Atostogos	Prasideda	Baigiasi	Į mokyklą
Rudens (5 k.d.)	2014-10-27	2014-10-31	2014-11-03
Žiemos (Kalėdų) (5 k.d.)	2014-12-22	2015-01-02	2015-01-05
Pavasario (Velykų) (5 k.d.)	2015-03-30	2015-04-03	2015-04-07
Papildomos atostogos (5 klasės mokiniams) (5 k.d.)	2015-01-05	2015-01-09	2015-01-12
Papildomos atostogos (5 klasės mokiniams) (5 k.d.)	2015-02-09	2015-02-13	2015-02-16
Vasaros atostogos	2015-06-08	2015-08-31	2015-09-01

69. Ugdymo procesas mokykloje organizuojamas ne tik pamokų, bet ir kitomis formomis (pvz.: projekto, ekskursijos ir kt.), nei numatoma Bendruosiuose ugdymo planuose. Pasirinktas ugdymo proceso organizavimas neturi prieštarauti teisės aktams, reglamentuojantiems mokyklos veiklą, ir turi būti suderintas su mokyklos savininku ar įgaliota institucija.

70. Ugdymo procesą organizuojant pamoka ugdymo(si) laikas 5–10 - oje klasėse – 45 min. Numatomos 10 minučių pertraukos, skirtos mokinių poilsiui. 40 min. pietų pertrauka mokiniams.

71. Pamokos trukmė 5-10 klasės mokiniams – 45 minutės, pertraukos 10 minučių, pietų pertrauka – 40 minučių.

72. Pirmadienis – penktadienis:

1 pamoka – 08.30-09.15

2 pamoka – 09.25-10.10

3 pamoka – 10.20-11.05

4 pamoka – 11.15-12.00

Pietų pertrauka – 12.00-12.40

5 pamoka – 12.40-13.25

6 pamoka – 13.35-14.20

7 pamoka – 14.30-15.15

8 pamoka – 15.25-16.10

XIV. MOKYMOSI APLINKOS KŪRIMAS

73. Mokyklos vadovas ir visa bendruomenė atsako už atviros, ramios, kūrybingos, vertybines nuostatas puoselėjančios, mokinių ir mokytojų mokymuisi palankios edukacinės kultūros kūrimą ir palaikymą mokykloje.

74. Mokymosi aplinka – tai aplinka mokykloje ir už jos ribų, kurioje įgyvendinamas mokyklos ugdymo turinys. Mokymosi aplinka fiziškai, psichologiškai ir socialiai saugi ir sveika besimokančiajam. Mokykla skatina mokytojus sudaryti jiems sąlygas mokyklos ugdymo turinį įgyvendinti ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose: muziejuose, parkuose ir kt.

75. Mokyklos mokymosi aplinka pritaikyta pagrindinio ugdymo bendrosiose programose išskeltiems tikslams siekti, sudarant galimybes mokinių aktyviam ugdymui(si), mokymuisi individualiai ir įvairaus dydžio grupėmis, praktinei, eksperimentinei, teorinei ir kitokiai veiklai. Mokytojams sudaromos galimybės (kiek leidžia ištekliai) dirbti inovatyviai, naudojant šiuolaikines mokymo technologijas: interaktyviasias lentas, kompiuterius, projektorius, modernią klasių, kabinetų įrangą, biblioteką ir kt. Mokyklos įgyjamos ir kuriamos mokymo ir mokymosi priemonės padeda mokiniams įgyti šiuolaikinėje besikeičiančioje visuomenėje būtinų kompetencijų, gebėjimų, nuostatų.

76. Mokyklos mokymosi aplinka kuriama atsižvelgiant į mokyklos tikslus ir vertybes. Ji orientuota į bendrųjų ugdymo tikslų įgyvendinimą, mokinių mokymosi poreikių įvairovės tenkinimą, individualių mokymosi tikslų nusistatymą, įšivertinimą. Mokyklos ugdymo plano įgyvendinimas siejamas su mokyklos mokymosi aplinka:
- 76.1. mokinių ugdymui ir lavinimui, specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimui ir rehabilitacijai. Mokykloje sudarytos būtinausios sąlygos: mokiniai naudojami be laido FM sistema, individualia garsą stiprinančia aparatūra, klausos ir kalbos treniruokliu, girdėjimą gerinančia aparatūra. Ugdymui ir laisvalaikiui užimti yra televizorius „Philips“, vaizdo kamera „SONY“ ir muzikinis centras „AIWA“. Mokykloje yra 3 kopijavimo aparatai. Mokykloje yra 3 automobiliai, skirti mokinių pavėžėjimui ir mokyklos reikmėms;
- 76.2. mokykloje dirbama kabinetine sistema. Įrengti modernizuoti, su prieiga prie interneto kabinetai, biblioteka, erdvi mankštos salė bei dvi konferencijų salės su modernia aparatūra (interaktyvios lentos, FM sistemos, multimedija, TV ir kt.);
- 76.3. ugdymo procese naudojamos kompiuteriais, multimedia, skaitmeniniu mikroskopu, įrengta kompiuterių klasė, dalykų kabinetai. Mokyklos biblioteka nuolat papildoma metodine literatūra, vadovėliais, periodine spauda;
- 76.4. mokyklos pastatai ir jų patalpos yra renovuoti;
- 76.5. mokykloje yra bendrabutis vaikams atvykusiems iš rajonų.

XV. ŠVIETIMO PAGALBOS MOKANTIS TEIKIMAS

77. Mokinių pasiekimai mokykloje stebimi ir analizuojami, nuolat ir laiku nustatomi mokiniui (mokiniam) kylantys mokymosi sunkumai. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuojami mokyklos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kartu tariamasi dėl mokymosi pagalbos suteikimo.
78. Mokymosi pagalbą mokiniui pirmiausia suteikia jį mokantis mokytojas, pritaikydamas tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt. Mokymo pagalba gali būti integruojama į mokymo ir mokymosi procesą.
79. Mokymosi pagalba teikiama individualiai arba sudarant mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupes.
80. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos poreikio.
81. Švietimo pagalbos teikimas.
- 81.1. Specialiąją pedagoginę pagalbą teikia surdopedagogas individualioms pratyboms vesti ir specialius pedagogas.
- 81.2. Specialiąją pagalbą teikia mokytojo padėjėjas ir gestų kalbos vertėjas.
- 81.3. Socialinę pedagoginę pagalbą teikia socialinis pedagogas.
- 81.4. Specialioji pedagoginė pagalba mokiniams teikiama per pamokas.
- 81.5. Tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo individualios pratyboms 5 klasėje skiriama po 2 pamokas per savaitę, 6-10 klasėse po 1 pamoką per savaitę. Kochlearinių implantų naudotojams 6-10 kl. papildomai skiriama po 1 pamoką.
- 81.6. Tarties, kalbos ir klausos lavinimo individualios pratybos vyksta:
- 81.6.1. 5 klasės mokiniams per lietuvių kalbos pamokas. Tėvams (globėjams, rūpintojams) sutikus ir parašius prašymą tarties kalbos klausos lavinimo pratybos neprigirdintiems mokiniams vyksta per lietuvių gestų kalbos pamokas;
- 81.6.2. 6-10 klasių mokiniams – po pamokų.
82. Mokinių tarties, kalbos mokymosi ir klausos lavinimosi pusmečio pažanga fiksuojama Logopedo, specialiojo pedagogo, tiflopedagogo, surdopedagogo dienyne, atitinkamose skiltyse įrašant „padarė pažangą“ (**pp**) ar „nepadarė pažangos“ (**np**).

XVI. MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ BENDRADARBIAVIMAS

83. Mokinių tėvų ir mokyklos bendradarbiavimo formas: tėvų (globėjų, rūpintojų) susirinkimai (3 kartus per mokslo metus), individualūs pokalbiai, klasės valandėlės, tėvų (globėjų, rūpintojų) vedamų pamokų dienos (dvi dienos), įvairūs renginiai ir kt.
84. Mokinių tėvai nuolat informuojami apie mokykloje organizuojamą ugdymo procesą, mokinio mokymosi pasiekimus, mokymo(si) pagalbos teikimą.
85. Mokykla užtikrina, kad mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) laiku gautų objektyvią grįžtamąją informaciją apie mokinių mokymąsi, jų pažangą.
86. Tėvų (globėjų, rūpintojų) susirinkimo metus mokslo pradžioje specialusis pedagogas informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie tai, kokie specialistai ir koku dažnumu teikia švietimo pagalbą jų vaikui.

XVII. UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

87. Ugdymo diferencijavimas – tai yra ugdymo tikslų, uždavinių mokymo ir mokymosi turinio, metodų, mokymo(si) priemonių, mokymosi aplinkos, vertinimo pritaikymas mokinių skirtybėms. Jo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis.
88. Mokiniai skiriasi turima patirtimi, motyvacija, interesais, siekiais, gebėjimais, mokymosi stiliumi, pasiekimų lygiu ir kt., tai lemia skirtingus mokymosi poreikius. Diferencijuotu ugdymu atsižvelgiama į šiuos poreikius pritaikant mokiniui mokymosi uždavinius ir užduotis, ugdymo turinį, metodus, mokymo(si) priemones, tempą ir skiriamą laiką.
89. Dalyko turinys individualizuojamas ir diferencijuojamas:
- 89.1. programomis (mokiniam, kuriems pedagoginės psichologinės tarnybos rekomenduoja individualizuoti ar pritaikyti ugdymo programas, rengiamos individualizuotos ar pritaikytos programos);
  - 89.2. metodais (neprižiūrintieji ugdomi žodiniu ir totaliosios komunikacijos metodu, kurtieji ugdomi totaliosios komunikacijos metodu);
  - 89.3. mokymo priemonėmis;
  - 89.4. garsą stiprinančiomis priemonėmis;
  - 89.5. užduotimis (toje pačioje pamokoje, skiriant atitinkamas individualias ar grupines užduotis);

XVIII. MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

90. Ugdymo procese taikomas mokytis padedantis vertinimas – formuojamasis vertinimas, kuris rodo, ką konkrečiai mokiniai geba, yra pasiekę ir ką dar turi pasiekti ar patobulinti, mokiniai mokomi vertinti kitus ir patys įsivertinti.
91. Ugdymo procese taikomas mokytis padedantis vertinimas – formuojamasis vertinimas, kuris rodo, ką konkrečiai mokiniai geba, yra pasiekę ir ko dar turi pasiekti ar tobulinti, mokiniai mokomi vertinti kitus ir patys įsivertinti.
92. Mokinių pasiekimų patikrinimas diagnostikos tikslais vykdomas reguliariai, kaip to reikalauja dalyko mokymosi logika ir mokyklos susitarimai: mokiniai atlieka kontrolinius darbus ar kitas apibendrinamąsias užduotis, kurios rodo tam tikro laikotarpio pasiekimus, yra įvertinamos sutartine forma (pažymiais ar kaupiamaisiais balais ir kt.). Atliekant diagnostinį vertinimą atsižvelgiama į formuojamojo vertinimo metu surinktą informaciją. Diagnostinio vertinimo informaciją būtina panaudoti analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus.
93. Mokykla, siekdama padėti kiekvienam mokiniui pagal išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) rezultatų:

- 93.1. užtikrina mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo būdų ir formų dermę mokykloje (ypač mokytojams, dirbantiems toje pačioje klasėje), vertinimo metu sukauptos informacijos sklaidą;
- 93.2. kartu su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria mokinių daromą pažangą, mokymosi pasiekimus ir numato būdus gerinti mokinio ugdymo(si) pasiekimus, prireikus koreguoja mokinio individualų ugdymo planą;
- 93.3. informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus mokyklos nustatyta tvarka (tėvų susirinkimuose, klasės susirinkimuose, individualiuose pokalbiuose ir kt.);
- 93.4. numato būdus ir galimybes mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu peržiūrėti gautus pasiekimų įvertinimus.
94. Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ugdymo programą, pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose aprašytus pasiekimus taikant **10 balų** vertinimo sistemą.
95. Siekiant padėti mokiniui sėkmingai mokytis, ugdymas individualizuojamas sudarant mokinio individualų ugdymo planą, kuriuo siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal savo išgales pasiekti kuo aukštesnių ugdymo(si) pasiekimų, ugdyti asmeninę atsakomybę dėl sąmoningo mokymosi, gebėjimo įgyvendinti išsikeltus tikslus.
96. Dalykų mokymosi pasiekimai pusmečio pabaigoje įvertinami pažymiu ar **įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“ (tikyba, kūno kultūra)**. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos vadovo įsakymą, įrašas „neatestuota“, – jeigu mokinio pasiekimai nėra įvertinti.
97. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.
98. Užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokinius būtina informuoti ne vėliau kaip prieš savaitę. Nerekomenduojami kontroliniai darbai po atostogų ar šventinių dienų.
99. Pagrindinio ugdymo programos mokinių pasiekimams vertinti taikoma 10 balų vertinimo sistema; šalia formalaus ir informalaus vertinimo naudojamas ir kaupiamasis vertinimas. Kaupiamasis vertinimas fiksuojamas mokytojo pasirinkta forma.
100. Pirmąjį pagrindinio ugdymo programos vykdymo mėnesį mokinių pasiekimai kontroliniais darbais netikrinami. Norėdamas išsiaiškinti mokinių ugdymo (si) pasiekimus, mokytojas taiko individualius mokinių pažinimo metodus.
101. Mokykla skiria **adaptacinį laikotarpį 5 kl.** mokiniams. Adaptaciniu laikotarpiu mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami **vieną mėnesį**.

XIX. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

102. Neformaliai mokymui skiriamos 2 val.: muzikos ritmikai.

XX. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIS NUOSTATOS

103. Socialinė veikla pagrindiniame ugdyme yra privaloma ugdymo proceso dalis. Jai skiriama per mokslo metus pamokų (valandų) trukmės veikla, kuri gali būti vykdoma ugdymo proceso, skirto kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei veiklai, metu. Socialinė veikla siejama su pilietiškumo ugdymu, mokyklos bendruomenės tradicijomis, savanorystės veikla, vykdomais projektais, kultūrinėmis ir socializacijos programomis.

XXI. UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGTINĖSE KLASĖSE

104. Jungtinei klasei, kurioje mokosi 7-8 klasių mokiniai, skiriama 36 pamokos.

XXII. UGDYMO SRIČIŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

105. **Mokykloje privaloma rūpintis lietuvių kalbos ugdymu per visų dalykų pamokas:**
- 105.1. mokomąsias užduotis panaudoti kalbai ir mąstymui ugdyti, kreipiant mokinių dėmesį į kalbos nuoseklumą;
  - 105.2. skatinti mokinius savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas, minimaliau naudoti lietuvių gestų kalbą;
  - 105.3. vertinant mokinio pasiekimus teikti grįžtamąją informaciją ir apie kalbos mokėjimą, nurodyti privalumus ir taisytinus bei tobulintinus dalykus;
  - 105.4. skatinti norą integruotis į girdinčiųjų visuomenę, ugdyti mokinių kalbinę atsakomybę bei rašto kalbą.
106. **Kalbų ugdymo organizavimas:**
- 106.1. Kurtiesiems ir neprigirdintiesiems mokiniams 5 – 10 klasėse skiriamos pamokos lietuvių gestų kalbai (BUP p. 83. ir BUP p. 233.2).
  - 106.2. lietuvių kalbos dalyko mokymui 5-6 klasėse skiriamos po 7 pamokas per savaitę; jungtinėje 7-8 klasėje, 9,10 – po 8 (BUP pradinių p. 233.2).
107. Mokykloje lietuvių kalbos ugdymas vyksta per visų dalykų pamokas:
- 107.1. Pamokų metu būtina taisyti mokinio kalbos ir tarties klaidas.
  - 107.2. Tarties korekcija vyksta – regimuojamu, klausos ir skaitymo iš lūpų būdu.
  - 107.3. Mokytojas aptaria su mokiniu jo padarytas kalbos ir tarties klaidas ir skatina jas savarankiškai taisyti.
  - 107.4. Rekomenduojama naudoti šiuos tarties korekcijos būdus:
    - 107.4.1. taisyklingai išstarti garsą ir liepti mokiniui jį pakartoti;
    - 107.4.2. parodyti daktilinį ženklą;
    - 107.4.3. parašyti netaisyklingai išstarto garso grafinį ženklą (raidę);
    - 107.4.4. paaiškinti ir parodyti taisyklingą garso artikuliaciją;
    - 107.4.5. naudoti taktilinius - vibracinius pojūčius.
  - 107.5. Mokytojas turi:
    - 107.5.1. Padėti formuoti mokinių kalbos savikontrolės įgūdžius;
    - 107.5.2. skatinti pastebėti savo ir kitų mokinių klaidas bei jas taisyti;
    - 107.5.3. formuoti taisyklingo kalbinio kvėpavimo įgūdžius;
    - 107.5.4. taisyti žodžių kirčiavimo klaidas;
    - 107.5.5. taisyti kalbos gramatinės sandaros klaidas;
    - 107.5.6. reikalauti, kad mokiniai į klausimus atsakytų pilnu sakiniu, žodžių junginiu ar žodžiu, derintu galūnes ir taisyklingai tartu žodžius;
    - 107.5.7. taisyti netaisyklingai pasakytas sintaksines konstrukcijas;
    - 107.5.8. nuolat turtinti vaiko aktyvųjį žodyną naujais žodžiais, sąvokomis, sakiniais;
    - 107.5.9. siekti, kad mokinys įgytas žinias pritaikytu pamokų metu ir popamokinėje veikloje;
    - 107.5.10. pamokų metu naudoti daug vaizdinių priemonių;
    - 107.5.11. pabraukti nežinomų ir naujų žodžių kirčiuotą skiemenį;
    - 107.5.12. naujus ar nežinomus žodžius aiškinti vadovaujantis „Metodinėmis rekomendacijomis specialiosioms mokymo priemonėms ir metodinėms priemonėms rengti“;
    - 107.5.13. rekomenduojama kurti kalbinę aplinką;
    - 107.5.14. nesuprantamą žodį keisti į panašios reikšmės suprantamą žodį;
  - 107.6. užduotį ar paliepiamą pakartoti ne mažiau 2 kartus;
  - 107.7. Visa mokomoji medžiaga mokiniui turi būti aiški ir suprantama;
  - 107.8. Užduotys formuluoti trumpai ir aiškiai;

- 107.9. Siekti, kad mokiniai kalbėtų ir rašytų per visų dalykų pamokas..
- 107.10. Informuoti mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) apie kalbos mokėjimą, nurodyti privalumus ir trūkumus.
108. **Dorinis ugdymas.** Dorinio ugdymo dalyką (tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos ar etikos dalyką) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats.
109. **Užsienio kalba.** Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų renka užsienio kalbą.
110. Pirmosios užsienio kalbos bendroji programa 5–6 klasėse orientuota į A1, o 7-10 į A2 lygį.
111. 5 – 10 klasių mokiniai, išskyrus mokinius, turinčius kompleksinę negalią, kurios derinio dalis yra intelekto sutrikimas, mokosi užsienio kalbos – anglų (BUP p. 221.1).
112. **Matematika.** Organizuoti matematikos mokymąsi naudojant informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomasias bei vaizdines priemones.
113. **Gamtos mokslai.** Organizuojant gamtos mokslų dalykų mokymą:
- 113.1. mokymąsi per gamtos mokslų pamokas grįsti tiriamojo pobūdžio metodais, dialogais, diskusijomis, bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines ir komunikacines technologijas;
- 113.2. gerinti mokinių eksperimentinius ir praktinius įgūdžius.
114. **Technologijos:**
- 114.1. Mokiniai, besimokantys pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 kl.), kiekvienoje klasėje mokomi proporcingai paskirstant laiką pagal keturias technologijų programas: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos.
- 114.2. Mokykla, bendradarbiaudama su profesinio mokymo įstaiga, technologijų programų turinį gali derinti su atitinkama formaliojo profesinio mokymo programa, o jai įgyvendinti naudotis profesinio mokymo baze.
- 114.3. Technologijų pamokos jungiamos 5-7-8 kl. ir 9-10 kl. skiriama po 2 pamokas per savaitę. 6 kl. mokiniams technologijų pamokos vyksta tik berniukams, nes 6 kl. mokosi tik berniukai.
115. **Kūno kultūra.**
- 115.1. Kūno kultūrai 6 ir 10 klasėse skiriamos 2 valandos per savaitę, o 5, 7-8, 9 klasėje 3 val. Sudaromos sąlygos bendrabutyje gyvenantiems mokiniams aktyvaus judėjimo pratybas, numatytas bendrabučio dienos režime.
- 115.2. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas. Mokiniai gali dalyvauti pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgus į savijautą;
- 115.3. mokykla mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (pvz.: stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijas, socialinę veiklą ir pan.).
116. **Žmogaus sauga.** Žmogaus saugos ugdymas pagrindinio ugdymo programoje organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159.
117. Pagrindinio ugdymo programos pirmoje ir antroje dalyje (5-10 klasėse) organizuojamas žmogaus saugos dalyko integruotas mokymas:
- 117.1. doriniame ugdyme – ugdoma pagarba žmogui, gyvajai ir negyvajai gamtai bei jos įvairovei, veiklos pasekmių sau ir aplinkai numatymas;

- 117.2. kalbų pamokose – mokoma(si) atpažinti ir įvardyti ženklus, simbolius, signalus, įvardyti ir apibūdinti pojūčius ir jausmus; formuluoti pranešimus, prašymus, išpėjimus; tinkamai vartoti sąvokas ir terminus, diskutuoti ir pagrįsti savo nuomonę, pasirinkimą;
- 117.3. matematikos pamokose – naudotis grafikais, diagramomis, statistinėmis lentelėmis;
- 117.4. gamtamoksliniame ugdyme – mokoma pažinti gamtos reiškinius (žaibas, perkūnija, potvynis, gaisras ir kita) ir kitas grėsmes, paaiškinti ir pagrįsti jas praktiniais pavyzdžiais iš biologijos, chemijos, fizikos;
- 117.5. socialinių mokslų pamokose – nagrinėjama žmogaus sauga ir jos įtaka šeimos, bendruomenės ir visuomenės raidos procesams;
- 117.6. dailės pamokose – įgytos žinios apie žmogaus saugą įtvirtinamos meninėje raiškoje;
- 117.7. informacinių technologijų pamokose – mokoma naudotis informacinių kompiuterinių technologijų teikiamomis galimybėmis ieškant, apibendrinant ir pateikiant aktualią žmogaus saugai informaciją;
- 117.8. technologijų pamokose – mokomasi saugoti save ir gamtą ūkiniame šeimos ir visuomenės gyvenime, teorija siejama su praktiniais pavyzdžiais;
- 117.9. kūno kultūra – daugelis kūno kultūros veiklų yra susijusios su žmogaus kūno koordinacijos ir fizinio pajėgumo stiprinimu ir žmogaus saugos užtikrinimo reikalavimais.
118. **Sveikatos ugdymas.** Mokykla, organizuodama sveikatos ugdymą, vadovaujasi Sveikatos bendrąja programa.
119. Bibliotekininkas skiria 5 – 8 ir 9 - 10 kl. po 1 val. per savaitę mokinių supažindinimui su profesijomis, kurias gali rinktis klausos negalią turintys mokiniai.
120. Ugdymo karjerai vyksmui mokykloje organizuoti sudaryta Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinės mokyklos profesinio informavimo ir konsultavimo koordinacinė grupė, kurią sudaro bibliotekininkas ir 9-10 klasių vadovai.
121. Pamokų skaičius mokiniams 5 kl. – 28 pamokos, 6 kl. - 28 pamokos, 7-8 kl. – 36 pamokos, 9,10 kl. – 31 pamokos.
122. **Pagrindinio ugdymo programos vykdymas.**
Dalykui skiriamų valandų skaičius per savaitę, pagal BUP 137 p.:

Dalykas	5 kl.	6 kl.	7-8 kl.			9 kl.	10 kl.
			7	7-8	8		
Dorinis ugdymas (tikyba)	1	1		1		1	1
Lietuvių kalba (valstybinė)	7	7	2	6	2	8	8
Lietuvių gestų kalba (gimtoji)	2	2		2		2	2
Užsienio kalba (1-oji) anglų.k.	2	2		3		2	3
Matematika	4	4	2	2	2	4	4
Gamta ir žmogus	2	2		-		-	-
Biologija	-	-		1		1	1
Fizika	-	-		1		1	1
Chemija	-	-		-	1	1	1
Informacinės technologijos	1	1		1		1	1
Istorija	2	2		2		2	2
Pilietiškumo pagrindai	-	-		-		1	-
Geografija	-	2		2		1	1
Ekonomika	-	-		-		-	1
Dailė	1	1		1		1	1
Technologijos	2	2		2		2	2
Kūno kultūra	3	2		3		3	2
Žmogaus sauga	1	-		-		-	-

Iš viso:	28	28	4	27	5	31	31
Iš viso jungtinei klasei:			36				

123. Mokinys, be pateisinamos priežasties praleidęs **du trečdalius pusmečio pamokų**, yra neatestuojamas. Jei mokinys pamokas praleido dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių, jis turi teisę atsiskaityti su tartu su mokytoju laiku.

XXIII. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ UGDYMO ORGANIZAVIMAS

124. Bendrojo ugdymo dalykų programas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinių gebėjimus ir galias, bei vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas.
125. Mokiniai, turintys klausos sutrikimų, kochlearinių implantų naudotojai, – mokosi tik vienos užsienio kalbos (anglų kalbos).
126. Kompleksinių negalių ir/ar kompleksinių sutrikimų turintys kurtieji ir neprigirdintys mokiniai gali nesimokyti užsienio kalbų (221.5 p.). Užsienio kalbų pamokų laikas skiriamas lietuvių, lietuvių gestų kalboms mokytis. Atleidžiama VGK siūlymu, mokyklos vadovo įsakymu. 2014-2015 m.m. **du** mokiniai nesimokys užsienio kalbos.
127. Mokiniai, turintys klausos sutrikimų (išskyrus nežymius), nesimoko muzikos.
128. Mokiniai nuo fizikos, chemijos (240.2 p., 240.2 p.), muzikos atleidžiami vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 176 punktu ir mokyklos vadovo įsakymu. Nuo 2014-2015 m.m. **du** mokiniai nesimokys fizikos ir chemijos. 9-10 klasėse skiriama po vieną chemijos pamoką.

XXIV. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

129. Mokinių, kurie mokosi pagal pritaikytas Bendrojo ugdymo programas, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal šiose programose numatytus pasiekimus.

XXV. SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS TEIKIMAS

130. Specialiąją pedagoginę pagalbą mokykla organizuoja ir teikia švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.
131. Specialioji pagalba teikiama per pamokas arba ne per pamokas.
132. Pagrindinė teikimo forma yra specialiosios pratybos: individualios, pogruginės (2–4 mokiniai). Mokiniams, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalba teikiama ir specialiųjų pamokų forma.
133. Specialioji pagalba teikiama mokiniui, turinčiam negalių/sutrikimų ir kuriam jos reikia teikiamos mokytojo padėjėjo, gestų kalbos vertėjo, socialinio pedagogo, specialiojo pedagogo, psichologo, surdopedagogų individualioms pratyboms vesti, kineziterapeuto, tiflopedagogo ir kitos paslaugos, didinančios ugdymosi prieinamumą.
134. Sutrikusios klausos mokinių, kurie gauna specialųjį ugdymą ir švietimo pagalbą sąrašai kiekvienų mokslo metų pradžioje suderinami Vaiko gerovės komisijoje ir Panevėžio pedagoginėje psichologinėje tarnyboje, tvirtinami mokyklos direktoriaus įsakymu.

135. Švietimo pagalba teikiama pagal mokyklos direktoriaus patvirtintus specialiojo pedagogo, surdopedagogo individualioms pratyboms vesti, socialinio pedagogo tvarkaraščius, mokytojo padėjėjų, kineziterapeuto darbo laiką.
136. Švietimo pagalbos intensyvumas nustatomas atsižvelgiant į pedagoginės psichologinės tarnybos išvadas ir/ar vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.
137. Surdopedagogo individualioms pratyboms vesti:
 137.1. pagalba teikiama pamokų metu ir pasibaigus pamokoms;
 137.2. specialiųjų pratybų forma – individualios pratybos;
 137.3. surdopedagogas individualioms pratyboms vesti pildo logopedo, specialiojo pedagogo, tiflopedagogo, surdopedagogo dienyną ir kt. dokumentus suderintus su VGK. Mokslo metų pradžioje ir pabaigoje pildo mokinio klausos ir tarties tyrimo aprašą ir kalbos korteles.
138. Specialiojo pedagogo:
 138.1. pagalba teikiama pamokų metu;
 138.2. specialiųjų pratybų forma – individualios, grupinės pratybos;
 138.3. specialusis pedagogas pildo logopedo, specialiojo pedagogo, tiflopedagogo, surdopedagogo dienyną.
139. Socialinio pedagogo:
 139.1. pagalba teikiama po pamokų;
 139.2. pagalbos forma-individualus darbas ir darbas grupėje;
140. Mokytojo padėjėjo ir gestų kalbos vertėjo pagalba teikiama pamokų metu.
141. Mokymosi pagalbos teikimą koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
142. Mokymosi pagalbą teikia mokytojai:
 142.1. pamokų metu diferencijuodami ir individualizuodami užduotis, parinkdami ugdymo(si) metodus bei mokymosi medžiagą;
 142.2. teikdami grupines ir individualias konsultacijas (konsultacijų laikas skelbiamas kiekvienoje klasėje, kabinete).
 142.3. Mokymosi pagalbą teikia auklėtojai pamokų ruošos metu.

XXVI. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ IR BESIMOKANČIŲ PAGAL BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, UGDYMAS

143. Sutrikusios klausos mokiniui ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų punktais 113 p., 114 p., 137 p.

XXVII. MOKINIŲ, BESIMOKANČIŲ PAGAL PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTĄ PROGRAMĄ, UGDYMAS

144. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, ugdymo planas sudaromas atsižvelgiant į mokinio intelekto sutrikimą (nežymus, vidutinis, žymus ar labai žymus), mokymo formą, ugdymo organizavimo būdą.
145. Ugdymas organizuojamas mokinio specialiesiems ugdymosi poreikiams pritaikytoje mokyklos aplinkoje, teikiant būtiną pagalbą, aprūpinant ugdymui skirtomis specialiosiomis mokymo ir techninės pagalbos priemonėmis pagrindinio ugdymo individualizuota programa rengiama mokiniui atsižvelgiant į mokinio galias ir gebėjimus ir vadovaujantis pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijomis.

SUDERINTA:

Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų
pagrindinės mokyklos
Mokyklos tarybos 2014 m. gegužės 29 d.

posédžio nutarimu Nr. MT-03